

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: kn.me.remissvar@regeringskansliet.se
Diarienummer KN2025/01872

Datum 2025-12-14

Yttrande från Naturskyddsföreningarna längs Bohuskusten gällande promemorian "Ny kärnkraft i Sverige – fler möjliga platser vid kusten"

Vi elva Naturskyddsföreningar längs Bohuskusten, Strömstad, Tanum, Sotenäs, Lysekil-Munkedal, Uddevalla, Orust, Tjörn, Stenungssund, Kungälv, Öckerö och Göteborg, avstyrker förslaget i promemorian *Ny kärnkraft i Sverige – fler möjliga platser vid kusten* med nedanstående argument,

Sammanfattning

Förslaget innebär en ändring av kapitel fyra i miljöbalken och skulle försvaga dagens begränsningar mot kärntekniska anläggningar i många kustnära områden. Vi menar att det vore ett steg i fel riktning, både ur miljömässig, planeringsmässig och samhällsekonomisk synvinkel.

Miljöbalkens skydd och kustens unika värden måste bevaras

Kusten och skärgården i Västsverige utgör riksintressen för naturvård, friluftsliv, kulturmiljö och turism. Det särskilda skyddet har tillkommit just för att det finns starka skäl att skydda kustområdena från exploateringar, något som uppmärksammades när kärnkraftsetableringen diskuterades redan på 1970-talet. Skälen mot större industrietableringar i kustbandet har inte på något sätt minskat i angelägenhet under åren. Tvärtom har de stärkts av de mål vi nu har: att införa strikt skydd av marina miljöer och av EU:s restaureringsförordning.

Att ta bort begränsningen mot nya kärntekniska anläggningar i kustområden skulle innebära en generell försvagning av miljöbalkens skydd. Det finns inga sakliga skäl för att försvaga detta skydd. Tvärtom behövs de långsiktiga planeringsverktyg som säkrar kustens värden framgent.

Kusterna och skärgården är inte lämpliga för kärntekniska anläggningar

De geografiska förutsättningarna, i kombination med behovet av robusta beredskapslösningar och utrymningsvägar, gör kuster och öar olämpliga för sådan etablering. Under driften kommer kärnkraftverket också att behöva kylvatten från hav eller sjöar, vilket leder till att vattnet som släpps tillbaka till det närliggande vattnet har högre temperatur. Redan nu har havsvattnet utanför Bohuskusten påverkats av ökad förurning och höjd temperatur, något som får följder för det marina livet. Många av de arter som finns och funnits längs kusten är anpassade till lägre temperaturer än de som förväntas med ytterligare

utsläpp av kylvatten från t ex kärnkraftverk. De ökande vattentemperaturerna har redan nu lett till att fler värmegynnade arter har etablerat sig i vattnen runt t.ex. Forsmark och Ringhals. Industrin i Stenungssund, en etablering som kom till stånd utan att man tog hänsyn till den känsliga naturen, släpper sedan länge ut för mycket uppvärmt kylvatten. Våra kustområden är generellt grunda och är därför extra känsliga för påverkan.

Sveriges elbehov löses inte genom att peka ut nya platser, utan genom att få fram förnyelsebar el snabbare och att införa incitament för ytterligare energieffektivisering

Produktionen av el i Västsverige är låg samtidigt som behovet är stort.

Dagens samlade kunskap visar att det framför allt är förnybara källor som sol- och vindkraft tillsammans med flexibilitetslösningar och energilager som på kort sikt kan bidra till att klara energisystemets utmaningar. Svenska Naturskyddsföreningen har många argument för den ståndpunkten ([Naturskyddsföreningen – vi står upp för naturen](#) , sök ”kärnkraft”). Byggnation av nya kärnkraftverk enligt regeringens förslag tar tid och innebär höjda elpriser samtidigt som skattebetalarna riskerar att få stå för en stor del av de ökade kostnaderna.

Radioaktivt avfall

Brytning och upparbetning av uran, vare sig den sker i Sverige eller andra länder, är förenad med enorm miljöförstöring och stora hälsorisker. All drift av kärnkraftverk genererar radioaktivt avfall samt transporter av såväl radioaktivt bränsle som avfall. Den mellanlagring och slutförvaring som idag har beslutats för Sverige måste utökas om ytterligare kärnkraftverk byggs, något som blir dyrt om inte en mycket stor utbyggnad sker (källa Riksgäldens utredning). Radioaktivt och giftigt avfall skall förvaras på ett säkert sätt i tusentals år, med idag okända kostnader och risker.

Ställningstagande

Vi elva Naturskyddsföreningar i Bohuslän avstyrker alla förslaget i promemorian *Ny kärnkraft i Sverige – fler möjliga platser vid kusten*, av följande skäl:

- Miljöbalkens särskilda skydd för kust- och skärgårdsområden ska bestå.
- Sveriges elbehov ska lösas genom en energipolitik med fokus på snabb och kostnadseffektiv utbyggnad av förnybar elproduktion och förstärkt elnät.
- Det saknas i dag en kraftfull och långsiktig politik som prioriterar både
 - energieffektivisering och minskat energibehov. Genom att i första hand minska elkonsumtionen kan behovet av ytterligare kärnkraftsutbyggnad reduceras avsevärt.
 - snabb och kostnadseffektiv utbyggnad av förnybar elproduktion och förstärkt elnät.
- Mer värmeutsläpp i havet skapar en ackumulerad effekt som rubbar ekosystemet på ett irreversibelt sätt.

Naturskyddsföreningen Strömstad, Eva Marie Rödström ordf.

Naturskyddsföreningen Tanum, Katarina Folland ordf.

Naturskyddsföreningen Sotenäs, Eva Kihl Selstam ordf.

Naturskyddsföreningen Lysekil-Munkedal, Inge Löfgren ordf.

Naturskyddsföreningen Uddevalla, Anna Björk ordf.

Naturskyddsföreningen Orust, Tore Mattsson ordf.

Naturskyddsföreningen Tjörn, Karin Fröjd ordf.

Naturskyddsföreningen Stenungssund, Lars Arell ordf.

Naturskyddsföreningen Kungälv, Stig Johannessson ordf.

Naturskyddsföreningen Öckerö, Boel Lanne v ordf.

Naturskyddsföreningen Göteborg, Kim Weinehammar ordf.